

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Proiectul „Rețeaua Promotorilor pentru Sate Curate - Cresterea constientizarii comunitatilor rurale din regiunea NV in legatura cu impactul activitatilor lor asupra mediului inconjuritor”

PROIECT CO-FINANȚAT PRINTR-UN GRANT DIN PARTEA
ELVEȚIEI PRIN INTERMEDIUL CONTRIBUȚIEI ELVEȚIENE
PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ EXTINSĂ.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

De ce sate curate?

Sate curate:

- rauri cu ape limpezi si maluri fara deseuri
- pasuni curatate de spini si de deseuri
- paduri, peisaje curate in care nu gasim deseuri
- drumuri bine conturate, cu rigole de scurgere, fara deseuri pe margini
- cladiri intretinute si amenajate cu spatii verzi

Sate curate = impactul activitatii asupra mediului inconjurator este minimizat.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Cum este impactat mediul de activitatea satului

Cele mai întâlnite activități daunatoare mediului:

- Apa:
  - folosirea de îngrășăminte în exces (poluare cu nitrati)
  - aruncarea deșeurilor în apă și pe maluri
  - folosirea bazinelor (foselor) neetanse pentru apele uzate de la gospodării
- Sol:
  - depozitari de deșuri și chimicale direct pe sol
  - folosirea de îngrășăminte în exces
- Peisaje: deșuri voluminoase abandonate, drumuri cu depozitari de deșuri pe margine, clădiri darăpanate, lipsa spațiilor verzi amenajate

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Bune si rele in satul romanesc inainte de 1989

Bune:

- Aprilie – luna curateniei la sate:
  - Se curatau curtile si gradinile
  - Se varuiau pomii, inclusiv cei de pe trotuar, din fata proprietatii
- Nu erau atatea deseuri de ambalaje pe malurile apelor si pe marginile drumurilor
- Nu erau atatea deseuri voluminoase abandonate
- Nu erau atatea probleme cu freaticul din cauza apelor menajere din gospodarii

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Bune si rele in satul romanesc inainte de 1989

Rele:

- Deseurile rezultate de la gospodarii nu erau colectate de vreun serviciu de salubritate
- Costurile deseurilor generate erau externalizate (la parau)
- Folosirea de ingrasaminte chimice in exces, cu efect negativ de lunga durata asupra freaticului, pe suprafete mari (poluare cu nitrati)

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Dezvoltare durabila

Dezvoltare durabila = sa lasam generatiei urmatoare cel putin aceleasi sanse pe care le-am avut noi.

Ne referim la RESURSE, in toate formele ei naturale, cantitativ si calitativ.

Satul romanesc actual trebuie, in acest context, sa pastreze traditia lucrurilor bune si sa implementeze noi actiuni, benefice pentru generatiile urmatoare si prietenoase mediului inconjurator.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Cum actionam ?

- Implementarea prevederilor legislației, în primul rând:
  - de mediu (pentru protejarea fiecărui factor de mediu)
  - din domeniul administrativ (pentru asigurarea infrastructurii și gestionare operațională)
  - sanitare și sanitar-veterinare (pentru protejarea omului și animalelor, în corelație cu mediul înconjurător)cu cele două componente: stimulare și coerciție.

- Educație: care poate face mai mult decât toate legile la un loc.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Exemplificari

- Preventiv:
  - Protejarea resurselor: energie – panouri solare, eoliene, pompe termice
- Constructiv:
  - Asigurarea de recipienti corespunzatori pentru colectarea selectiva a deseurilor, dupa un program prestabilit
- Stimulativ:
  - Acordarea de compensatii (kg deseu menajer/kg deseu reciclabil), premii, etc.
- Coercitiv:
  - Amenzi pentru incalcarea prevederilor legislative – aruncarea deseurilor in parau, etc., chiar daca este mai greu intr-o comunitate mai mica

Exemplificari

➤ Educatie – factori implicati:

- Familia: exemplul personal, NU aruncam deseurile la parau, compostam etc.
- Scoala: colectare selectiva la scoala, concursuri – de adunat cu caruciorul din sat deseuri valorificabile, compensatii
- Primaria: informarea vizitatorilor, exemplu de colectare selectiva
- Biserica: 67,2% din populatie are cea mai mare incredere in biserica (dupa sondajul realizat în 2013, de INSCOP la comanda ziarului „Adevărul”) – promovarea ideii de curatenie nu numai sufleteasca, exemplul personal al preotilor

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

La Cluj, legea-i lege!

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Ce planuri/programe avem?

- Plan local de acțiune pentru mediu (PLAM) la nivelul județului – abordare pe factori de mediu, prioritizări, obiective strategice, ținte, indicatori, monitorizare, actualizare, revizuire
- Plan județean de gestionare a deșeurilor
- Proiectul “Sistem integrat de management al deșeurilor solide în județul Satu Mare” (SIMD) – gestionat de Serviciul Public de Administrare a SIMD, din subordinea Consiliului Județean Satu Mare (SPASIMD)

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Ce proiecte avem pentru deseuri?

➤ **„Sistem Integrat de Management al Deșeurilor în județul Satu Mare”:**

- depozit ecologic, stație de sortare – în comuna Doba (prima celulă inaugurată la 29.06.2011, închidere la 5 ani);
- stații de transfer – Carei și Negrești Oas;
- microstații de transfer – Tasnad, Beltiug, Valea Vinului și Livada.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Ce proiecte avem pentru deseuri?

➤ „Controlul integrat al Poluării cu Nutrienți”

- *Programul de finanțare:* Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Fondul Global de Mediu și fonduri locale.
  - *Convenție de Colaborare:* semnată între Ministerul Mediului și Pădurilor, Unitatea de Management a Proiectului „Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți” și Consiliul Județean Satu Mare, Nr. 10 din 26.03.2009.
  - *Durata Convenției de Colaborare:* 26.03.2009 – 30.11.2015
  - *Obiective:* Promovarea unui sistem eficient de gospodărire a gunoiului de grajd provenit de la creșterea animalelor în localitățile rurale precum și a deșeurilor organice din gospodării, prin realizarea de investiții la nivel de comună și furnizarea de echipamente pentru colectare și compostare, realizarea de investiții privind canalizarea și epurarea apelor uzate, plantarea de perdele forestiere de protecție, promovarea de practici agricole prietenoase mediului.
- Valoare totală a proiectului: 3.681.381,56 Euro*

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Ce alte proiecte avem?

- **Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată din județul Satu Mare** – prin ADI Apa: localitățile Satu Mare, Carei, Negrești Oaș, Tășnad, Ardud, Foeni, Livada, Căpleni, Odoreu, Lazuri, Păulești și Botiz.
  - *Program de finanțare:* Programul Operațional Sectorial – POS Mediu
  - *Valoarea proiectului:* 109.000.000 euro

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Ce alte proiecte avem?

- **Actualizarea Strategiei de dezvoltare a județului pentru perioada 2014 – 2020.**

Prioritati identificate:

- implementarea soluțiilor de colectare a deșeurilor la nivelul zonelor urbane
- managementul nămolurilor provenite din stațiile de epurare
- diminuarea cantităților de deșeuri menajere eliminate prin depozitare

Ce alte modele putem urma?

➤ **Suedia:**

- mai puțin de 1% din deseurile produse într-o casă obișnuită ajunge la groapa de gunoi
- Țara chiar a devenit atât de bună în reciclare, reutilizare și ardere a deseurilor încât trebuie să importe deseuri din țări ca Marea Britanie, Italia, Norvegia sau Irlanda pentru a alimenta cele 32 de fabrici „din gunoi, în energie” (Waste to Energy – WTE).

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Ce alte modele putem urma?

➤ **Suedia:**

Se respecta o ierarhie stabilită pentru a reduce impactul deșeurilor asupra mediului:

- prevenirea
- reutilizarea
- reciclarea
- alternative pentru reciclare (recuperare energetică cu ajutorul fabricilor WTE) și,
- în ultimul rând, depozitarea (eliminarea).

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Vă mulțumim!

Isaia MAGHEAR

Expert protecția mediului
becris_cluj@yahoo.com

Tel. 0745-516 439

Fax: 0364-815 406

PROIECT CO-FINANȚAT PRINTR-UN GRANT DIN PARTEA
ELVEȚIEI PRIN INTERMEDIUL CONTRIBUȚIEI ELVEȚIENE
PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ EXTINSĂ.